

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 84 0 P 065895 24 Rev
Banjaluka, 26.03.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to: Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Biljana Majkić Marinković kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, S.P. iz D., zastupanog po punomoćniku, Mikić Ćosić Zorici, advokatu iz Banjaluke, protiv tuženog, „Triglav osiguranje“ a.d. Banjaluka, zastupanog po punomoćniku, Kevac Velimiru, advokatu iz Banjaluke, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 84 0 P 065895 23 Gž od 27.09.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26.03.2025. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev punomoćnika tužioca za naknadu troškova odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Derventi broj 84 0 P 065895 21 P od 22.03.2023. godine obavezan je tuženi da tužiocu isplati 41.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 22.3.2023. godine do isplate, od čega, na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti 12.500,00 KM, na ime fizičkog bola 12.000,00 KM, na ime straha 5.000,00 KM, na ime duševnih bolova zbog naruženosti 5.000,00 KM, te na ime tuđe njege i pomoći 6.600,00 KM.

Sa viškom zahtjeva tužilac je odbijen.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 84 0 P 065895 23 Gž od 27.09.2023. godine žalba tuženog je djelimično usvojena, te prvostepena presuda ukinuta u dijelu kojim su tužiocu dosuđeni troškovi parničnog postupka i predmet u tom dijelu vraćen prvostepenom dijelu na ponovno suđenje, dok je u preostalom dosuđujućem dijelu žalba tuženog odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu u dijelu kojim je potvrđena prvostepena presuda, a zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijani dio drugostepene presude ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili pak preinači i odbije zahtjev iz tužbe.

U odgovoru na reviziju, tužilac je predložio da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu naknadi štetu u ukupnom iznosu od 53.550,00 KM od čega, na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti 22.500,00 KM, na ime fizičkog bola 12.440,00 KM, na ime straha 5.010,00 KM i na ime duševne boli zbog naruženosti 7.000,00 KM, te tuđe njege i pomoći za period od 1.1.2020. godine do 30.9.2022. godine u iznosu od 6.600,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

Po provedenom postupku, prvostepeni sud je utvrdio: da se 2.12.2019. godine u D. dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj je učestvovao tužilac sa putničkim vozilom marke G. i N.S. sa putničkim vozilom takođe marke G.; da je saobraćajnu nezgodu skrivio N.S., osiguranik tuženog zbog čega je i krivično odgovarao kada je ishodena pravosnažna presuda Osnovnog suda u Derventi broj 84 0 K 063084 20 K od 6.10.2020. godine, kojom je osiguranik tuženog, S.N. oglasen krivim za krivično djelo iz člana 402. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ RS; da je prilikom saobraćajne nezgode tužilac pretrpio teške tjelesne povrede u regiji lijeve natkoljenice, desnog stopala i frontalnog dijela glave, usljed čega mu je amputirana lijeva natkoljenica, što je imalo za posljedicu aktivno liječenje tužioca u periodu od 01.01.2020. godine do kraja avgusta 2022. godine; da iz nalaza i mišljenja ljekara vještaka, Zorana Bjelogrića proizilazi, da tužilac zbog amputacije lijeve natkoljenice nije sposoban za posao, a pogotovo ne teže fizičke poslove, duži hod i stajanje, čučanje, klečanje, hod po stepeništu, te da je pokretljivost tužioca vrlo ograničena, uglavnom uz štake, usljed čega je naruženost evidentna, a umanjenje opšte životne sposobnosti 50%; da iz nalaza i mišljenja navedenog vještaka takođe proizilazi, da je tužilac prilikom povređivanja trpio jake bolove 18 dana, srednjeg intenziteta 25 nedelja, a lakog intenziteta preko godinu dana, te da bez obzira, što je tužilac ratni vojni invalid, koji je prije povređivanja imao amputiranu lijevu potkoljenicu, umanjenje životne aktivnosti od 50% ima u vidu samo amputaciju lijeve natkoljenice, kao posljedice predmetnog povređivanja; da iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke primarijus dr Mladenka Lazića proizilazi, da je umanjenje životne aktivnosti tužioca 60% usljed amputacije lijeve natkoljenice, te da je tužocu kao slabo pokretnom licu neophodna tuđa pomoć gotovo cijeli život; da iz nalaza i mišljenja ljekara dr Mladena Lazića proizilazi, da je isti saglasan sa nalazom i mišljenjem, dr Bjelogrića u pogledu trajanja i intenziteta fizičkih bolova i straha, a koji strah prati opisanu fizičku bol, kako u njegovom intenzitetu, tako i trajanju; da iz navedenih nalaza i mišljenja ljekara medicinske struke, takođe proizilazi, da u pogledu naruženosti, koja je evidentna i koja bez sumnje doprinosi duševnim patnjama tužioca, se ima u vidu, ne samo amputacija lijeve natkoljenice, već i činjenica, da je tužilac zadobio povrede lica, desnog stopala i ramena; da je tužilac podnio tužbu prvostepenom sudu 21.4.2021. godine, a da je prije toga, tačnije 11.8.2020. godine tuženi u vansudskom postupku istom isplatio 7.500,00 KM na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti, odnosno ukupno 8.873,27 KM na ime duševnih bolova zbog umanjenja životnih aktivnosti i troškova liječenja; da je u vrijeme aktivnog liječenja tužioca u periodu od januara 2020. godine do kraja avgusta 2022. godine, odnosno kraja septembra 2022. godine o tužiocu brinula njegova supruga tako što mu je pomagala u svakodnevnim životnim aktivnostima, te saniranju rana po tijelu, što je podrazumijevalo svakodnevno previjanje i adekvatnu terapiju.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev iz tužbe osnovan, do ukupnog iznosa od 41.100,00 KM, od čega, na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti 12.500,00 KM, na ime fizičkog bola 12.000,00 KM, na ime straha 5.000,00 KM, na ime duševnih bolova zbog naruženosti 5.000,00 KM, te na ime tuđe njege i pomoći 6.600,00 KM, pa je stoga sudio tako što je s pozivom na odredbe člana 154., 158., 195.,

200. i 277. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda u pogledu zahtjeva za naknadu štete, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne u pobijanom dijelu.

Kod nespornih činjenica, da je osiguranik tuženog skrivio saobraćajnu nezgodu 2.12.2019. godine kada je tužilac zadobio teške tjelesne povrede, usljed čega mu je amputirana lijeva natkoljenica i ostao gotovo trajno nesposoban za život i rad, ovaj sud nalazi, da je zahtjev iz tužbe na ime naknade štete, do iznosa od 41.100,00 KM osnovan, shodno odredbama člana 195., a u vezi sa članom 200. ZOO, a sve u vezi sa članom 940. i 941. ZOO. Pri tome ovaj sud u svemu prihvata razloge nižestepeni odluka u pogledu visine pravične novčane naknade dosuđene na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti u ukupnom iznosu od 12.500 KM, fizičkog bola u iznosu od 12.000,00 KM, pretrpljenog straha u iznosu od 5.000,00 KM, te duševnog bola zbog naruženosti u iznosu od 5.000,00 KM, ne gubeći iz vida činjenicu, da je tuženi u vansudskom postupku isplatio tužiocu na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti 7.500,00 KM.

Ovo tim prije, što se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje zaključak nižestepeni sudova, da je tužiocu, za duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, iznos od 12.500,00 KM pored već isplaćenih 7.500,00 KM, dovoljna satisfakcija u vidu pravične novčane naknade koju ima u vidu odredba člana 200. ZOO.

Naime, nije sporno da je tužilac prije povređivanja bio ratni vojni invalid bez lijeve potkoljenice, koja je sanirana protezom, što mu je omogućavalo da vodi gotovo normalan život, a da je prilikom povređivanja 2.12.2019. godine zadobio tešku tjelesnu povredu zbog koje mu je amputirana lijeva natkoljenica, usljed čega je ostao gotovo nepokretan i nesposoban za život i rad.

Kod takvog stanja stvari, a imajući u vidu da je tužilac imao samo 46. g. kada mu je amputirana lijeva natkoljenica, ovaj sud nalazi da je intenzitet i trajanje duševnih bolova tužioca zbog povređivanja koje je imalo za posljedicu amputaciju lijeve natkoljenice takva, da opravdava dosuđene iznose, jer je činjenica, da je tužilac relativno mlad čovjek, da ne može da radi, da ne može samostalno da obavlja na kvalitetan način svoje svakodnevne životne aktivnosti, te da je usljed toga postao nervozan i deprimiran.

Kako je za pravilnu odluku o duševnim bolovima zbog umanjenja životne aktivnosti neophodno utvrditi intenzitet i trajanje te duševne boli, a za šta su nižestepeni sudovi dali valjane razloge koji opravdavaju dosuđenu naknadu, bez uticaja su na drugačiji zaključak suda revizioni prigovori u pogledu procenta umanjenja životne aktivnosti.

Ovo stoga, jer se procentom umanjenja životne aktivnosti ukazuje za koliko je procentualno smanjena životna aktivnost povređenog, a trajanje i intenzitet duševne boli zbog smanjenja životne aktivnosti, bez obzira koliko je ona procentualno, se određuje u svakom slučaju posebno, vodeći računa o ličnosti povređenog, životnoj dobi, zanimanju, sredini u kojoj živi, tako, da jedan te isti procenat umanjenja životne aktivnosti neće značiti i istu naknadu na ime duševne boli zbog smanjenja životne aktivnosti, a što podrazumjeva pravilnu primjenu odredaba člana 200 ZOO.

Zato je bez uticaja na drugačiju odluku revizioni prigovor, da je umanjenje životne aktivnosti 5%, a ne 50% odnosno 60%, kako su to našli ljekari vještaci.

Kako nije sporno da je aktivno liječenje tužioca trajalo od povređivanja 02.12.2019. godine do kraja avgusta 2022. godine, nema sumnje da je za cijeli taj period tužiocu bila neophodna tuđa njega i pomoć, a koju mu je mogla da pruži samo porodica, odnosno supruga, što je ista i činila, prema izjavi tužioca.

Tužilac je na ime ovog vida materijalne štete tražio 200,00 KM mjesečno za period od 1.1.2020. do 30.9.2022. godine, a što ovaj sud smatra osnovanim i u svemu prihvata razloge nižestepenih sudova na osnovu kojih su temeljili svoju odluku kada su tužiocu za ovaj vid obeštećenja dosudili 6.600,00 KM.

To znači, da se po ocjeni ovog suda, odluke nižestepenih sudova u pogledu naknade štete na ime tuđe pomoći ne dovode u pitanje revizionim prigovorima, kod nesporne činjenice, da je tužiocu u periodu od 1.1.2020. do 30.9.2022. godine bila neophodna tuđa pomoć, a visina naknade koju tužilac traži na ime ovog vida obeštećenja, predstavlja minimalan iznos, shodno današnjim parametrima, o kojima su nižestepeni sudovi vodili računa, a ovaj sud ih prihvata u cijelosti.

Kako se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje pravilnost odluke drugostepenog suda, u pogledu dosuđene pravične novčane naknade na ime svih vidova nematerijalne štete, te naknade na ime materijalne štete u vidu tuđe pomoći, to je ovaj sud primjenom odredaba člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu ZPP) donio odluku kao u stavu prvom izreke ove presude.

Ovaj sud nije dosudio tužiocu troškove odgovora na reviziju, jer isti nemaju karakter nužnih i neophodnih koje ima u vidu odredba člana 387. ZPP-a.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić